

De vragen van de internetconsultatie, in te vullen tot 15 september 2015

Vraag 1 van 7

Bent u van mening dat de maatregelen uit dit wetsvoorstel bijdragen aan het bereiken van de doelstelling die wordt beschreven in paragraaf 1 van de toelichting, te weten het goed laten verlopen van de overstap van jongeren naar het mbo en het daarbij versterken van de positie van de jongere?

- Voor de groep jongeren die rechtstreeks uit het VMBO komen is het goed om zowel de (studiekeuze)begeleiding voor en tijdens de overstap als de vervroegde aanmelddatum te introduceren.
- De maatregelen worden geïntroduceerd om een probleem op te lossen, er ontbreekt echter een goede probleemanalyse. Het genoemde getal van uitvallers bij de overstap: 2200 is voldoende reden om meer aandacht aan die overstap te schenken. Echter de uitval in het eerste jaar vraagt om een goede analyse. Over welke leeftijd hebben we het (18- of 18+) en wat zijn de redenen voor uitval. In de memorie van toelichting wordt het ROA rapport geciteerd: ruim de helft school gerelateerd. In onze cijfers (8 redenen conform benchmark MBO) is (afhankelijk van niveau) 40% tot 60% persoonlijke omstandigheden.
- Het toelatingsrecht is zo niet wenselijk (zie antwoord bij vraag 5)
- De doelstelling wordt niet bereikt voor de groep jongeren die switchen in het MBO, oude VSV-ers, jongeren via sociale diensten, jongeren die verwachten vanuit TL naar Havo door te stromen en toch niet mogen. Deze jongeren lukt het vaak niet om een goede studiekeuze voor 1 april te maken. Risico op veel fake-aanmeldingen voor 1 april met veel administratieve lasten, geplande intakegesprekken met veel no-show en moeilijk te prognosticeren studentenaantallen.

Vraag 2 van 7

Voorliggend wetsvoorstel introduceert een aanmelddatum voor het mbo van 1 april. Dit houdt in dat alle jongeren die zich willen aanmelden voor een mbo-opleiding, dit uiterlijk op 1 april voorafgaand aan het betreffende studiejaar doen. Wat vindt u van het voorstel om een vroegtijdige aanmelddatum in te voeren en wat vindt u in dat verband van de datum van 1 april?

- Zie antwoord bij vraag 1: voor de reguliere examenkandidaten VMBO: prima, overige doelgroepen niet.
- Bij de toelichting 'Voordelen vroeg aanmelden' wordt het toelatingsrecht genoemd. Is dit recht gekoppeld aan de aanmelding bij het MBO voor 1 april of aanmelding bij 1 instelling. Bijv. student wil naar opleiding 1 van ROC A en meldt zich keurig voor 1 april aan; na intake blijkt dat opleiding 2 van ROC B meer passend is. Student meldt zich na 1 april aan bij ROC B. Is in dit wetsvoorstel dit toelatingsrecht dan ook van toepassing bij ROC B?
- Potentiele Havisten die TL examens doen gaan zich allemaal (gestuurd door deze wet) voor 1 april aanmelden maar zullen grotendeels eind juni (uitslag VO examens 2^e tijdvak) terugtrekken. Hoezo meer greep op (beheersmatige en administratieve) processen?
- Verandert de rol van het VO na diplomering? (zie ook pag 16 bij de toelichting); rol gemeente na diplomering formeler dan nu?
- Het is niet heel helder wat de nadelen zijn voor de studenten die zich niet tijdig aanmelden behalve bij de opleidingen met beperkte capaciteit.
- Indien er opleidingen zijn met aanvullende eisen (sporttesten, audities, VOG's) of met een beperkte instroom vanwege stage/arbeidsmarktrelevantie dan willen wij ervoor pleiten om de aanmelddatum hier eerder te positioneren. (1 febr/15febr/1 maart) plaatsing kan dan voor 1 april afgerond zijn en de jongeren die niet geplaatst zijn kunnen zich nog tijdig aanmelden voor een andere opleiding.

Vraag 3 van 7

Om de kans te verkleinen dat een jongere bij de overstap tussen vo en mbo uit het zicht verdwijnt en niet begeleid kan worden naar een (tijdige) aanmelding, verplicht dit wetsvoorstel de uitwisseling van een beperkt aantal gegevens betreffende de aanmelding van

jongeren tussen scholen, instellingen en gemeenten. Deze plicht en de doelgroep van jongeren die het betreft, wordt uitgewerkt in paragraaf 2.1.2 van de toelichting. Wat vindt u van deze verplichting om de jongeren in beeld te houden bij de overstap? Ziet deze verplichting toe op de juiste doelgroep?

- De VMBO examenkandidaten zijn prima te volgen in een goed monitoringssysteem. Voorstel van onze kant om InterGrip deze rol te geven voor het gehele land! Deze organisatie heeft de afgelopen jaren veel expertise opgebouwd en heeft een hoge mate van tevredenheid in onze RMC's regio's bij zowel het VO als de gemeenten. Om daar nog een aparte rechtspersoon boven te plaatsen is ons inziens niet wenselijk.
- Goed dat het nu landelijk verplicht gaat worden om deze uitwisseling te realiseren.
- De PRO en VSO populatie: slechts een deel gaat naar het MBO (of soms VO, HBO/WO), het grootste deel gaat richting de arbeidsmarkt. In de regeling heel helder maken dat het alleen jongeren betreft richting het MBO.
- Praktisch: indien een intake heeft geleid tot een potentiële plaatsing wordt lang niet altijd meteen de OWO aangeboden. Dus bij punt a op pag 16 de koppeling geaccepteerd en OWO aangeboden loslaten!
- In de gegevensuitwisseling graag aandacht voor het goed positioneren van het loopbaandossier dat de VO leerling heeft opgesteld. Kan dat digitaal worden verzonden vanuit het VO naar het MBO?
- Verder zouden ook andere portfolio's, toekomstplannen (brief Bussemaker over kwetsbare jongeren) ook in een dergelijk systeem kunnen worden gehangen.
- De doelgroep zou ook breder kunnen worden gedefinieerd: switchers MBO, jongeren uit zorg/justitie, jongeren via sociale diensten. Dit vraagt wel om handmatig invoeren!

Vraag 4 van 7

Wat vindt u van de invoering van een recht op een studiekeuzeadvies voor studenten die zich uiterlijk op 1 april aanmelden voor een mbo-opleiding?

- Waarom kan het MBO de aspirant student niet verplichten om deel te nemen aan intakeactiviteiten? Ik kan mij voorstellen dat iemand niet op intake komt en vervolgens zijn recht op toelating laat gelden. Hoe kan je dan kijken of er een goede match is tussen aspirant student en opleiding/school? In de reactie van de MBO raad wordt hier uitgebreid op ingegaan (wet doelmatige leerwegen, verhoging VSV, rendement etc etc)
- Studiekeuzeadvies is juist relevanter voor laat-aanmelders. Volgens ons doen alle MBO's aan vormen van studiekeuzeadvies en dat hoeft o.i. niet in de wet verankerd te worden. Zeker ook omdat in het wetsvoorstel staat dat dit advies niet bindend is.

Vraag 5 van 7

Hoe beoordeelt u de invoering van een toelatingsrecht voor iedere student die zich aanmeldt voor een mbo-opleiding op niveau 2, 3 of 4 en die aan de vooropleidingseisen voldoet?

- Wij zijn het fundamenteel oneens met het toelatingsrecht en dus dat de uiteindelijke keuze voor inschrijving bij de aspirant student wordt gelegd. De MBO raad is in haar reactie hier heel helder over met een veelheid van argumenten. Deze onderschrijven wij.
- Vertaald naar onze praktijk: indien dit recht wordt gegeven dan heeft een zorgvuldige LOB begeleiding, professionele intake en advies geven over mogelijk studie/baansucces vrijwel geen zin. Het staat ook haaks op de gedachte van Passend Onderwijs MBO! De argumentatie in de toelichting over "MBO's weigeren" is legitiem maar het gekozen middel is niet in verhouding. Een nette escalatiemogelijkheid (advies 2 MBO raad) is meer passend!
- De mogelijkheid om aspirant studenten te weigeren (pag 19 ad 1 en 2) op basis van eerder genoten onderwijs is mooi maar hoe kunnen wij als MBO bij de aanmelding al deze informatie inzien. DUO levert die niet bij aanmelding, pas bij inschrijving en dan ligt er al een OWO. (N.B. in de uitwerking moeten de regels voor instroom Entree ook worden opgenomen, die zijn immers anders!)
- Uitwerking ad 2: beperking aantal opleidingsplaatsen – bij volgorde aanmelding loop je het risico dat aspirant studenten zich al in leerjaar 3 (2, 1 einde basisschool) gaan aanmelden. Graag scherp afbakenen. Verder ook hier: toelatingsrecht staat haaks op zorgvuldige intake, advisering en Passend Onderwijs.
- Aanvullende eisen: wie gaat de minister adviseren welke opleidingen deze aanvullende eisen mogen hanteren. Ik kan mij niet voorstellen dat er geen aanvullende eisen komen voor bijv motorvoertuigen. Dan kunnen jongeren zonder enige affiniteit voor sleutelen/techniek zich zo aanmelden en zijn plaatsingsrecht laten gelden. Of het voorbeeld van de MBO raad: autistische

kenmerken en Welzijn. Een zorgvuldige afweging door de professionals van het MBO en bedrijfsleven of er aanvullende eisen nodig zijn (wel tijdig transparant op website's) is meer gewenst. Op deze wijze kan in de intake de zorgvuldige afweging plaats vinden.

Vraag 6 van 7

Wat vindt u ervan dat dit toelatingsrecht zodanig is afgebakend dat mbo-instellingen de mogelijkheid hebben om studenten te weigeren die:

In de afgelopen drie jaar al aan drie verschillende opleidingen ingeschreven zijn geweest of In de afgelopen zes jaar gedurende drie aaneengesloten jaren ingeschreven zijn geweest zonder diploma te halen?

- Prima voorstel; denk wel bij de uitwerking aan de andere regels voor Entree en hoe krijgen we die informatie bij de aanmelding betrouwbaar aangeleverd. (rechtstreeks van DUO, de beoogde rechtspersoon middels een koppeling met DUO?)

Vraag 7 van 7

Wilt u nog op andere onderdelen van dit wetsvoorstel reageren?

- Goed dat is opgenomen dat jongeren, met behulp van ouders of verzorgers, zelf verantwoordelijk zijn voor hun overstap
- Goede intake is inderdaad noodzakelijk zodat de student weet wat hij kan verwachten van de instelling en van de opleiding. Echter door de uitwerking in bijv instroomrecht wordt deze mooie zin volledig onderuit gehaald.
- Code of conduct is in onze regio al jaren vastgelegd in een afspraken set VO-MBO-Gemeenten. Mooi advies maar niet wettelijk verankeren.
- Potentiele studenten die in het buitenland wonen. Daar moet nog iets in geregeld worden; hebben geen woongemeente LP/RMC maar zitten wel op VO/MBO
- Studievoortgangsgesprek is eigenlijk al standaard in het MBO veld. Mooi dat het ook een bindend studieadvies gaat worden, analoog aan Entree.
- Om meerjaren te kunnen monitoren en analyseren zouden de data in het overstapsysteem wel bewaard moeten worden (alternatief 4 op pag 25)
- Er wordt nu verplicht een overstapsysteem opgelegd met beoogde kosten van 2,9 miljoen maar de rekening komt bij het onderwijs en gemeenten te liggen. Argument in de toelichting: het wordt nu ook al veel gebruikt. Veelal worden deze systemen uit de huidige regiogelden bekostigd en die vervallen. Dus wel een financiële verzwaring!